GAZETA KRAKOWSKA

Nro 19.

z KRAKOWA dnia 5 MARCA 1828 ROKU we ŚRODĘ.

Z Warszawy d. 26 Lutego.

Na Konsystorzu taynym odprawionym w Watykanie dnia 28 Stycznia promowował Oyciec S. na Arcybiskupstwo Warszawskie JW. JX. Jana Pawła Woronicza, dotychczasowego Biskupa Krakowskiego, i raczył go palliuszem zaszczycić.

JP. Idźkowski świeżo z zagranicy do tuteyszey stolicy przybyły, podiąć się chce zrobienia podziemney drogi pod Wisłą, którąby zastąpiła potrzebę mostu, wystawionego niemal co rok na gwałtowność lodów i przeszkadzaiącego żegludze. Rozkłada on tę pracę na lat trzy; pierwszy rok przeznacza na zwiezienie materyałów, w drugim roku spodziewa się doprowadzić dzieło do połowy a w trzecim zupełnie ie skończyć. Proiekt iego wkrótce wyydzie z druku w drukarni Łątkiewicza.

ZDANIE SPRAWY

Z czynności Dyrekcyi Główney Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego od dnia 20 Lipca 1827 roku do dnia 20 Stycznia roku 1828.

(Ciąg dalszy.)

III. Wpływy i wydatki funduszów Towarzystwa.

A. Fundusze Umorzenia.

Niepłonnem było doniesienie Dyrekcyi Główney w poprzedniem zdaniu sprawy, iż ratę Grudniową 1826 roku uważać można za zaspokoioną zupełnie. Dobra Skwary Dąbrowe w Województwie Płockiem, należność istotnie wróciły, zaś dobra Kołdów w Województwie Kaliskiem zwróciwszy całkowitą pożyczkę, iaką uzyskały, wyszły z obowiązkiem uiszczenia rat szczegółowych; rok więc 1826, pierwszy istnienia Towarzystwa, nie przedstawia iuż żadney zaległości. Ziściły się także nadzieie Dyrekcyi Główney, że zaległość raty Czerwcowey r. 1827 wkrótce znacznie zmnieyszona zostanie, iakoż z summy 346,659 zł. Pol: gr. 25, w poprzedniem zdaniu sprawy zamieszczoney, pozostaie do ściągnienia tylko summa 16,776 zł. Pol: gr. 17; zaległość ta podziela się między następuiące dobra:

W Województwie Krakowskiem dobra

Działuszyce	zł. Pol:	2940	gr.	2
Górki i Równiny	—	1802	—	26
Nieznanowice	—	1040	—	—
Razem	zł. Pol:	5782	gr.	28

W Województwie Sandomierskiem dobra

Kochow	zł. Pol:	253	gr.	27
Lipowa	—	444	—	16
Pałczyce	—	290	—	24
Stoki	—	2097	—	24
Ułanowice	—	947	—	4
Razem	zł. Pol:	4034	gr.	5

W Woiewództwie Płockiem dobra

Komonino	zł. Pol:	623 gr.	3
Lubiel	—	1429 —	—
Sastrzębiec	—	812 —	6
Razem zł. Pol:		2864 gr.	9

W Woiewództwie Mazowieckiem dobra Michałów zł. Pol: 4095 gr. 5

Rata Grudniowa będzie zasze łatwieyszą do ściągnienia z tego powodu, iż bliższą iest terminu Swięto-Jańskiego, który prawo do wydzierżawienia dóbr zadłużonych przeznaczyło. Dobra zalegaiące ratę Czerwcową, oczekuiąc tego terminu zostawać muszą przez trzy kwartały w Administracyi, która zwyczaynie nie przynosi pożądanego skutku.

Dobra powyżey wyszczególnione znayduią się w tym przypadku, i o wszystkich tylko powiedzieć możemy, iż Administracyia na rzecz Towarzystwa w każdych iest zaprowadzona; lecz podług rapportów Dyrekcyów Szczegółowych, tylko z dóbr Komonino w województwie Płockiem złożył Administrator zł. Pol: 148, inne w wykazaney powyżey ilości, dotąd zalegaią. Zbliżaiący się termin Swiętego Jana i z nim nieuchronne dóbr wydzierżawienie, każe się niewątpliwie spodziewać, iż zaległość powyższa w krótkim czasie uiszczoną zostanie.

Przytoczyć ieszcze winniśmy, iż zamieszczone pomiędzy dobrami dłużnemi w Województwie Krakowskiem dobra Górki i Rowniny, nie z własney winy w należności Towarzystwa zalegiy, lecz dla wielkiey klęski, którey przez nadzwyczayną burzę w upłynionym roku uległy. Za zgłoszeniem się właściciela o ulgę Art: 97 Prawa dozwoloną, zesłana Delegacyia na grunt przekonała się, że dobra te nie tylko całorocznego dochodu pozbawione zostały, ale nadto naywiększa część budowli zupełnie będąc zniszczoną, znacznych wymagać będzie nakładów i czasu, nim gospodarstwo do przyzwoitego stanu przywrócone zostanie. Udzieliła Dyrekcyia Główna ulgę, przez rozkład należności procentowey na dwa lata, lecz więcey prawo uczynić zabraniało, a gdy dobra mimo tego nie uiściły się w przypadaiącey należności, widziała się Dyrekcyia Główna znaglona potem, aby Administracyia i do dóbr tych zaprowadzona została.

Przystąpić nam teraz należy do wyiaśnienia wpływów ostatniey raty, to iest Grudniowey roku upłynionego. Wykaz pod Nrem IV dołączony, wyiaśnia stan ogólny poboru teyże raty, iak go Xięgi rachunkowe Dyrekcyi Główney przedstawiaią, to iest, z dołączeniem awansów Skarkowych na amortyzacyią, tudzież poboru iednego grosza od złotego na wydatki Administracyyne przeznaczonego. Od ogólney należności poborowey w summie zł. Pol: 3,689,294 gr. 12

Strącaiąc awans Skarbu skompensowany z raty poprzedniey, iako też udzielony na ratę bieżącą w summie	zł. Pol: 203,244 gr. 8
Pozostanie do ściągnienia z dóbr Towarzystwu zastawionych	zł. Pol: 3,486,850 gr. 4
Na tę summę wpłynęło do dnia 14 Stycznia 1828 roku	zł. Pol: 2,800,991 gr. 18
Zalega do tegoż dnia	685,058 gr. 16

Zaległość z ostatniey raty iest znaczna, wynosi albowiem piątą część ogólney należności poborowey, a ieżeli od tey ostatniey odtrąciemy wpływy z dóbr narodowych, które Skarb publiczny bez zawodu w pier-

wszych dniach poboru uiszcza, a które w racie upłynioney zł: 940,608 wynoszą, zaległość będzie więcey, iak czwartą częścią należności z dóbr prywatnych przypadaiącey. W prawdzie utrudzać to mogło stowarzyszonym uiszczenie się, iż wielu z nich, mianowicie ci wszyscy, którzy po dniu 1 Kwietnia r. z. uzyskali pożyczkę obok raty bieżącey, wnieść musieli opłatę umorzenia za dwie raty poprzednie z procentem złożonym; lecz i na tę okoliczność wzgląd daiąc, zawsze zaległość raty bieżącey iest stopniowo większa, aniżeli kiedy z rat upłynionych. Dodać tu także winniśmy, iż chociaż znaczna część należytości wpłynęła do kass Towarzystwa przed terminem wypłat Listów Zastawnych i Kuponów, zaległość w dniu ostatnim poboru była nierównie wyższa, niżeli ostatecznie iest okazana, wynosiła albowiem 1,126,620 zł. Pol: 10 groszy, co stanowi prawie połowę należności, iaką stowarzyszeni z dobrami prywatnemi, złożyć byli w obowiązku. Wzniecić to musiało obawę w Dyrekcyi Główney nie dla tego, aby nie była pewna, iż zaległość środkami prawem wskazanemi, niezawodnie ściągniętą bydź może, lecz aby to nie było oznaką zmnieyszenia się tey gorliwości o dobro Towarzystwa, którą właściciele stowarzyszeni dotychczas okazywali, i która naylepszą może bydź rękoymią, iż instytucyia w stanie świetnym utrzymywać się będzie. Wiedzą obywatele, iż za niewielką opłatą kary ½ % mogą zatrzymać należność Towarzystwa przez cały miesiąc, i że brak ten obowiązany iest zastąpić Skarb publiczny, lub bank narodowy stósowną pożyczką; lecz znać powinni i czynią to zapewne, iż Towarzystwo Kredytowe wtenczas prawdziwie ustalonem nazwać się będzie mogło, ieżeli obeyść się potrafi bez podobney pomocy, a do tego potrzeba, aby stowarzyszeni nietylko uiszczali należytość, ale aby ią wnosili do Kassy regularnie w terminach prawem oznaczonych. Temi powodowana uwagami Dyrekcyia Główna, otrzymawszy od Dyrekcyy Szczegółowych Listy zaległości, uczyniła do każdego z zalegaiących właścicieli stósowną odezwę o regularne wnoszenie przypadaiących opłat, i zniosła się z Komitetem Towarzystwa, aby podobnym opóźnieniom przez stósowne środki skutecznie nadal zaradzić. Wykaz imienny dóbr i właścicieli, którzy się do dnia 14 Stycznia nie uiścili, załączony iest pod Nrem V.

Fundusze, o których poborze mówiemy, maią głownie za cel umorzenie Listów Zastawnych wylosowanych i Kuponów półroczney prowizyi.

Wykaz pod Nrem VI. dołączony wyiaśnia, wiele z nich podług tego przeznaczenia istotnie użyto. Wyłączaiąc z niego fundusze administracyyne, niemniey skarbowe kompensatą umarzaiące się, było przeznaczone na wykupienie Listów Zastawnych - - zł. Pol: 1,542,466 gr. 11

Na kupony -	— 1,927,684	— 10
Razem zł. Pol:	3,470,150	gr. 21
Z tego wypłacono istotnie za Listy Zastawne zł. Pol:	1,279,000	gr. —
Za Kupony · —	1,456,730	— —
Razem zł. Pol:	2,735,730	gr. —
Pozostałe dla niezgłaszaiących się po wypłatę zł. Pol:	734,430	gr. 21
Z rat poprzedzaiących iest ieszcze do zapłacenia		
Z 2go półrocza 1826 r.	54,038	— —
Z 1go półrocza 1827 r.	105,044	— —
Ogółem należy się za Listy Zastawne i Kupony	893,492	gr. 21

224

Dyrekcyia Główna nie może więcey dla interessantów uczynić, iak wzywać ich przez pisma publiczne, aby zgłaszali się po odebranie swey należności; nawet po terminie zwyczaynym wypłat, przeznaczony był ieden dzień w tygodniu do odebrania należytości za wylosowane Listy i Kupony za prostem ich okazaniem i sprowadzeniem, bez żadney formalności. Depozyta w Listach Zastawnych w Kassie Dyrekcyi Główney znayduiące się, otrzymuią za Kupony natychmiast gotowiznę, zgoła Dyrekcyia Główna sama wyszukuie wierzycieli, którymby się uiścić mogła. Po zaspokoieniu wszystkich zgłaszaiących się z Listami Zastawnemi i Kuponami do ostaniego dnia wypłat prawem oznaczonego, to iest, do dnia 20go Stycznia r. b. pozostawało ieszcze przeszło dwakroć sto tysięcy złotych przeznaczonego na ten przedmiot funduszu. Zapewniwszy sobie także Dyrekcyia Główna w Skarbie publicznym pożyczkę na potrzeby Towarzystwa w ciągu roku 1828, gotowa była i iest użyć tych pieniędzy na wypłacenie Listów Zastawnych i Kuponów, gdyby spodziewane od stowarzyszonych wpływy z zaległości, nie wystarczały na zaspokoienie zgłaszaiących się wierzycieli. Podług dotychczasowego doświadczenia nigdy brak w tym względzie uczuć się nie dał; chciała iednak Dyrekcyia Główna, przez gotowość użycia wspomnioney pożyczki, zadosyć uczynić woli prawa, aby na zaspokoienie swoich wierzycieli, bez względu na zaległość u stowarzyszonych, zawsze odpowiednie posiadała fundusze.

Gdy znaczna ilość naszych Listów Zastawnych znayduie się za granicą, a szczególniey w Królestwie Pruskiem, JO. Xiążę Minister Przychodów i Skarbu, uznał za rzecz potrzebną urządzić w Berlinie wypłaty wylosowanych Listów Zastawnych i Kuponów półroczney prowizyi, funduszami Skarbu publicznego. — Okoliczność ta nie tylko ma wielki wpływ na podwyższenie kursu Listów Zastawnych, ale nadto dla Dyrekcyi Główney w tem iest nader dogodną, iż w mieyscu wierzycieli zagranicznych staie się dłużniczką Skarbu publicznego, który zawsze dla Towarzystwa Kredytowego przychylny i względny, tak pozwala urządzić należne sobie wypłaty; iak tego interes i korzyść Towarzystwa wymaga, a bez szkody Skarbu publicznego dozwolonem bydź może. Na wezwanie JO. Xięcia Ministra Przychodów i Skarbu udzieliła Dyrekcyia Główna dla Ajencyi w Berlinie wiadomość o niektórych znakach sekretnych na Listach Zastawnych i Kuponach, podług których rzetelność ich oceniona i łatwo uznaną bydź może.

Po uskutecznieniu wypłat w każdem półroczu następuie spalenie umorzonych Kuponów w całości i Listów Zastawnych przeciętych na połowę. Umorzone przez wypłaty w terminie Czerwcowym r. z. spalone zostały na placu mennicznym, w obecności Delegowanych od Komitetu Towarzystwa, na początku miesiąca Września r. z. Spisanie dokładne protokółu pozostawiło wiadomość, iakie numera Kuponów, zostały zniszczone, połowy zaś Listów Zastawnych przesłane są Dyrekcyiom Szczegółowym, dla dopełnienia extabulacyi, w Xiędze w Kancellaryi Ziemskiey utrzymywaney, a następnie okazania ich stowarzyszonym na zebraniach okręgowych. Do podobney czynności z wypłat upłynionego półrocza, raczą Komitety Delegowanych wyznaczyć.

b) Fundusze Administracyyne.

Oprócz należności na Administracyią reiestrami biernemi obiętey, Dyrekcyia Głó-

wna pobiera od stowarzyszonych opłaty za wygotowanie Listów Zastawnych stósownie do Art: 29 prawa. Należność ta w drugiem półroczu 1827 r. wynosi

zł. Pol: 31,704

Numerowanie i inne wydatki wygotowania w tymże czasu przeciągu, czynią	4,035 gr. 17

Pozostaie dochodu zł. Pol: 27,668 gr. 13

O tyle więc zmnieyszył się awans Skarbu publicznego, na ten przedmiot udzielony i który dotąd wynosił summę 277,897 zł. Pol: 25 gr., teraz zaś czyni złotych 249,723 gr. 12. Zmnieyszać się będzie ta summa w każdem następnem półroczu, dopóki wystarczy zapas przygotowawczych Listów Zastawnych i Kuponów. Zapas ten iest ieszcze znaczny, wynosi albowiem przeszło 50,000 arkuszy i tyleż kuponów, które w stosunku opłaty Art: 29 postanowioney szacować można 120,000 zł. Pol: Pargamin i papier kuponowy w zapasie będący, ma wartości do 30,000 złotych; ieżeli więc wszystkie Listy Zastawne na pożyczkę wydane będą, iak się tego spodziewać można, wydatek na nich wygotowanie nie będzie wynosił iak 100,000 zł. Pol:, które w myśl przepisu prawa stać się muszą ciężarem Skarbu publicznego.

(*Dalszy ciąg nastąpi.*)

Kurs Listów Zastawnych.
Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

Za Sto złotych w Listach Zastawnych bez trzech Kuponów białych.

Przedaiący żądaią	zł: 83 gr: 15
Kupuiący ofiaruią	— 83 — —
Istotnie przedano.	

W Warszawie dnia 25 Lutego 1828 r.

F. H. *Schaber* S. G. K. W.

Na ostatnich targach Warszawskich płacono za korzec Żyta zł. od 12 do 13. — Pszenicy od 15 i pół do 18 i grosz srebr. — Jęczmienia od 13 i pół do 14 i pół. — Owsa od 8 gr. 10 do 9 pół. — Siana furę iednokonną od 16 do 28; parakonną od 30 do 38. — Słomy furę zwyczayną od 5 do 10.

Z Petersburga d. 31 *Stycznia D. K.*
(Z Gazety Senackiey.)

J. K. M. Xiążę Fryderyk, syn J. K. M. Xięcia Pawła Wirtembergskiego, przybył do tuteyszey stolicy.

Przez Naywyższe Ukazy J. C. Mości do Rządzącego Senatu, wydane dnia 20go Stycznia:

Radca Dworu Daszkow, przeznaczony do sprawowania obowiązków Vice-Gubernatora Chersońskiego.

Prokurator Odeskiego Sądu handlowego, Radca Kollegialny Krosnowski, przy uwolnieniu dla starości i chorowitości ze służby, z naymiłościwszych względów za służbę nieskazitelną, więcey 33 lat, otrzymał pensyi dożywotniey po 1500 rubli na rok.

Przez Naywyższy Ukaz J. C. Mości do Kapituły orderów pod dniem 12 Stycznia, na przedstawienie J. C. M. Cesarzewicza o czynie miłości bliźniego, Podporucznika pułku Nieświżskiego karabinierów Trzeszczkowskiego, który w czasie zdarzonego dnia 7 Września 1827 r. w miasteczku Siemiatyczach na przedmieściu Łaykach pożaru, sam się na niebezpieczeństwo narażaiąc, uratował z domu płomieniem obiętego czteroletnię dziecię, sam przy tem utraciwszy wszystkie własne rzeczy, nayłaskawiey mianowany Kawalerem orderu S. Włodzimierza 4tey klassy.

Przez Naywyższy Ukaz do Kantoru Dworu pod dniem 20 Stycznia, Rzeczywisty

Radca Stanu Baranow; zarządzaiący Kantorem banku handlowego Państwa w Rydze, nayłaskawiey mianowany Szambelanem Dworu J. C. Mości.

Inspektor kwarantanny w Taganrogu, Radca Dworu Girs, otrzymał nagrodę 3000 rubli, a Radca honorowy Kruszyński, Sekretarz Isakowieckiego Kantoru kwarantanny, 1000 rubli, iednoczasowego wynagrodzenia.

Odwiedzenie Kopenhagi przez Officerów Cesarsko-Rossyyskiey eskadry, Admirała D. N. Sienawina *w roku* 1827.
(*Z Pamietnika Gardemaryna* Kraszeninnikowa. *Dokończenie.*)
(*Obacz Ner* 18 *Gaz: Krak:*)

Z obserwatoryum przeszliśmy do małey biblioteki Królewskiey; należy ona do Uniwersytetu; ztąd poszliśmy na giełdę, która z przyczyny dnia Niedzielnego była zamknięta. Potem obeyrzeliśmy fortyfikacye Kopenhagi, od cytadelli, mimo mieysca plac-parady i ogrodu publicznego, aż do bramy zachodniey. Przewodnik nasz, dla spóźnioney pory, wymówił się od zaprowadzenia nas do Instytutu głucho-niemych, i do galeryi obrazów. Dowiedziawszy się zaś, że w Fridrichsbergu, pałacu położonym za miastem, o pięć wiorst od Kopenhagi, będzie zabawa, udaliśmy się w tę stronę.

Za miastem, niedaleko bramy zachodniey, stoi obelisk, z czerwonego granitu wzniesiony, bardzo podobny do pomnika Rumiancowi, poświęcony pamięci Chrystyerna VII. Rogi podnóża ozdobione są białemi posągami z marmuru.

Fridrichsberg, iest prostey architektury ogród przy tym pałacu nic w sobie osobliwszego niezawiera. Na placu, przeciwko pałacu, grała muzyka gwardyi. Dowiedziawszy się, że Król ze swą familiią będzie się przeieżdżał na szalupie po kanałach, przecinaiących ogród w różnych kierunkach, śpiesznieśmy się tam udali, i zaięliśmy mieysce na mostku, tuż przy szalupie Królewskiey. Wioślarze byli ubrani w białe kurtki iedwabne, i mieli pasy w pręgi, a kapelusze okrągłe ze sznurkami; dwa chóry woyskowych muzyków znaydowały się na osobnych szalupach; wielka liczba ludu oczekiwała Króla; nakoniec dwa wystrzały z działa, zwiastowały iego wyyście: W orszaku familii, kilku urzędników woyskowych i Dowódzcy Rata, Król naypierwszy wszedł do szalupy, i pomagał wchodzić do niey członkom swoiey rodziny, potem usiadłszy przy rudlu kazał odbiiać. Postrzegłszy nas stoiących na moście z odkrytemi głowami, łaskawie powitał. Poczem ieden z officerów gwardyi zaprosił nas na przylądek, do którego szalupa Królewska miała przybić. Dzięki iemu, bardzo dobrze i z bliska przypatrzyliśmy się familii Króla Duńskiego, który wespół z Królową, raz ieszcze nas powitał.

Wracaiąc do miasta, pomyślałem: teraz mogę powiedzieć, żem był w Danii, w Kopenhadze i widział Króla.

Po drodze uważaliśmy, że prawie wszystkie domy pokryte są dachówką; pospólstwo nosi sandały drewniane. Szkoda, że to była Niedziela: gdyż niemogliśmy obeyrzeć fabryk tuteyszych. Nareszcie, przecisnąwszy się przez tłumy poczciwych Duńczyków, weszliśmy na szalupę i o godzinie 10 wieczorem przypłynęliśmy do swego okrętu.

Z Paryża d. 18 Lutego.

Izba Deputowanych trudni się ciągle ieszcze sprawdzaniem pełnomocnictw Deputowanych.

Wczoray o godzinie pierwszey z południa wielka deputacya od Izby Parów złożyła J.

K. Mci adres teyże Izby. Pomiędzy członkami tey deputacyi znaydowali się Xiążęta Broglio, Montebello i Dalmacyi. Izba Parów składa się teraz z 334 członków i dzieli się na 7 biór (dotąd niebyło tylko 6.)

Niedobór r. 1827 wynosi 25 mill. nie rachuiąc długu Hiszpańskiego, który podaią do 60 mill. Fr. i znayduie się w obiegu w kształcie rewersów skarbowych.

Xiężna Polignac, małżonka Posła naszego w Londynie, przybyła d. 13 b. m. z dziećmi swoiemi do Dewru. Mąż iey uda się tam dopiero za kilka tygodni. Dla ważnych spraw potrzebna iest obecność iego w Paryzu.

Przeznaczona przeciw Algierowi dywizyia okrętów odpłynęła d. 11 b. m. z Tulonu. W Algierze panować ma wielka trwoga.

Z Barcelony d. 8 Lutego.

Zdrowie Króla polepsza się; lekarze przepisuią mu kąpiele, ale te dopiero w Kwietniu brane bydź mogą.

Margrabianka de Sales, iedna z przewodniczek buntowników w Katalonii, skazaną została na klasztorne więzienie; lecz żaden z tuteyszych przyiąć iey niechce.

Z Madrytu d. 7 Lutego.
(Z listu prywatnego.)

Twierdzą, że NN. Królestwo Ichmość dnia 4go przyszłego miesiąca powrócą do Madrytu. Wyiazd ich z Barcelony oznaczony iest na 12 b. m. i poiadą przez Walencyią. Mówią także, iż 10,000 Francuzów powróci do Barcelony. Francuzki pułk Szwaycarów, który stoi teraz w Figueras, ma tam wniyść zaraz po wyiezdzie Króla. W Katalonii panować ciągle ieszcze ma duch niespokoyności.

Minister woienny Jenerał Zembrano, posłał w tey chwili Królowi przełożenie względem rozbroienia w całem Królestwie wszystkich ochotników Królewskich. Wyłuszczywszy powody do tego środka, z których naymocnieyszem iest niebezpieczeństwo uzbroienia ludu, zapewnia, iż z poboru na utrzymanie ochotników przeznaczonego, utrzymać można przeszło dwakroć stotysiączne woysko. Minister ten okazał przez to przełożenie nieustraszoność, gdyż przypomnieć sobie należy los, iaki z powodu podobnegoż przełożenia spotkał iego poprzednika Jenerała Cruz.

Zaprzeczaią znowu wieści, iakoby Królowa była brzemienną.

P. Arrieta poiechał nakoniec do Paryża z pełnomocnictwem do zawarcia pożyczki 5 mill. piastrów, z których corok będzie po 500,000 spłacanych. Bezpieczeństwo tey pożyczki zapewnione iest na wszystkich dochodach wyspy Kuba w latach 1828, 1829 i 1830.

Rozchodzi się tu od kilku dni wieść o oddaleniu Hr. d'Espanna, któremu odebrane nawet bydź ma dowództwo nad gwardyią Królewską.

W Kadyxie oznaymiono, iż Francuzi w Marcu ztamtąd ustąpią.

Wyszłe w tey chwili rozporządzenia zabrania tu pod surową karą wszelkich publicznych i prywatnych maskarad.

Z Lizbony d. 2 Lutego.

Dotychczasowy Poseł Angielski przy naszem Dworze, P. Acourt, odpłynie dziś do Anglii.

Na wczorayszem posiedzeniu Izba Deputowanych wezwała Ministra skarbowego do podania budżetu roku upłynionego i zaczętego.

Od brzegów Menu d. 17 Lutego.

Listy Wiedeńskie przez nadzwyczayną sposobność do Frankfortu nadeszłe, dono-

szą, że Kancellaryia stanu odebrała z Stambułu doniesienia, które prawie bezwątpliwości zapewniaią o utrzymaniu pokoiu, i że Posłowie Mocarstw sprzymierzonych powrócą wkrótce do Stambułu, ieśli w podanym ultimatum nie iest Korfu na podpisanie traktatu przeznaczonem, dokąd udaliby się niebawnie Tureccy pełnomocnicy. Mimo tego iednak czyni Turcyia z wielkiem natężeniem uzbraiania. Na tę wiadomość papiery publiczne podniosły się w Frankforcie o ieden od sta.

Dnia 14 b. m. Kr. Angielski nadzwyczayny Poseł i pełnomocny Minister przy Dworze Wirtembergskim, Lord Erskine złożył Królowi list odwoławczy.

Xżę Nassauski zwołał Stany swego Xięztwa na tegoroczne zgromadzenie na dzień 3ci Marca.

Czterey kapitani Osagów Indyianów, z których dwóch iest żonatych, przybyli dnia 16 Lutego przed ostatkami do Kolonii i wysiedli do wielkiey gościnni.

Francuzkie akcyiowe towarzystwo stara się u Rządu Badeńskiego o pozwolenie założenia kanału dla złączenia Renu z Dunaiem, który zacząć się ma przy Kell i ciągnąć przez Kinzingtal do Donaiu.

Od 1go Lutego na Alpach Wirtembergskich panowało nader burzliwe i niezdrowe powietrze, przeplatane aż do 8go deszczem, śniegiem, burzą i wiatrem. Dnia 8go Lutego opadł barometr w Ohmastellen aż do 2go strychu pod 26 calem. Po południu o 40 minutach na godzinę 3cią po zupełnem ustaniu wiatru nastąpiło w kierunku od południo-zachodu ku północo-wschodowi tak gwałtowne wstrząśnienie ziemi, iż nietylko trzęsły się domy, ale nawet sprzęty były podnoszone i z mieysc swoich usuwane. Wstrząśnienie to czuć się dało w okolicach od Honauerthal aż do Tubingen i Tutlingen, i w niektórych mieyscach poobalało kominy. Czuć się dało nie tylko w domach, ale i na otwartem polu; niektórzy z znayduiących się w lesie ludzi zeznaią, iż chwytali się drzew, sądząc, że zapadnie się ziemia. Wstrząśnieniu temu towarzyszył także mocny podziemny łoskot i trwało 3 do 4ch sekund. W nocy dnia 8 Lutego wypogodziło się Niebo i od tego czasu panuie na Alpach potężne zimno. Barometr stał ieszcze dnia 12 Lutego o pół strycha pod 26 calami.

Podporucznik Krazeisen, który poiechał do Grecyi z Pułkownikiem Heideck, użył tey sposobności do odrysowania w całey wielkości wsławionych podczas rewolucyi mężów na lądzie lub morzu i w sprawach wewnętrznych, i tak zebrał interessuiący zbiór wizerunków. Będą to pierwsze prawdziwe wyobrażenia, które w Europie mieć będziemy Kanarysa, Karaiskakiego, Kołokotroniego, Mauromichalisa, Miaulisa, Maurokordato i sławnych ich towarzyszów, gdyż dotąd wystawione na sprzedarz ryciny były tylko imaginarne. Kosztowny ten zbiór wydaie Krazeisen na widok publiczny z przydaniem textu i widoków Naupli, Eginy, Pirei, i t. d.

Z Smirny d. 19 Styczniа.

Po nadeyściu doniesienia, że Tahir Basza płynie dla oswobodzenia Scio, pośpieszył zaraz Admirał de Rigny z Francuzkim okrętem i fregatą Rossyyską do Miteleny dla zapobieżenia przewiduiącemu krwi rozlewowi. Gdy wezwał Kommodora Angielskiego Hamilton do wspólnego z sobą działania, oświadczył tenże, iż iego instrukcyie nie zachodzą tak daleko, co wielkie sprawiło wrażenia.

DODATEK DO Nro 19. GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 5 MARCA 1828 ROKU we ŚRODĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na 0° Raumira.

Dzień godzina	Barometr zreduk: na [illegible]	Therm: czyli stopzin: [illegible]	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Marca	cali lin:	stopnie	stop:			
god: 7	27 3, 395	+ 0. 6	89	Połud: Za. średni	Pochmurno	Snieg.
1. 12	„ 4, 313	+ 2. 3	73	Północny słaby	„ „	
3	„ 4 432	+ 0. 4	79	„ mocny	„ „	Snieg.
9	„ [illegible] 9[illegible]6	+ [illegible]	86	Połud: Za. słaby	„ „	
7	27 3, 6[illegible]	+ 2. 4	86	żaden	Pochmurno	
2. 12	„ 2, 943	+ 1. 7	6[illegible]	Zachodni słaby	„ „	
3	„ 2, 2[illegible]8	+ 2. 0	67	Półn: Za. słaby	Chmury	
9	„ 1, 647	+ 1. 0	85	żaden	Pochmurno	
7	27 [illegible], [illegible]	[illegible]	88	Połud: Za. słaby	Pochmurno	Snieg.
3. 12	„ 0, 670	+ 0. 2	78	„ mocny	„ „	„
3	„ 0, 6[illegible]9	+ 1. 7	80	„ „	„ „	„
9	„ 1, 020	— 0. 6	85	„ „	„ „	

I. *Steczkowski*, Z. A. O.

Z Londynu d. 15 Lutego.

Na posiedzeniu Izby wyższey dnia 16go zasiedli Biskupi Rochesteru i Carlisle. Lordowie Spencer, King i Clifton wnieśli prosby o zniesienie opłaty korporacyyney, przy czem ostatni wyraził: że spodziewa się, iż prośba Dissenterów utrzyma się w Izbie niższey, a ieśli to nie nastąpi, tedy Dissenterowie i Katolicy połączą się, i na owczas musicie, Panowie, z innego mówić tonu. Nim przystąpiono do dziennego porządku, zapytał się Margr. Cleveland Xięcia Wellingtona: czyli rząd zamyśla wnieść bil zbożowy i czyli to ieszcze przed Wielkonocą nastąpi? na co ten Xżę odpowiedział: iż nie może nic w tey mierze powiedzieć, ponieważ szanowny Minister spraw wewnętrznych, do którego rzecz ta należy zasiada w Izbie niższey. — W Izbie

niższey po nieiakich sporach o żądaniach Katolików, podczas których P. Dawson żywo popierał wydrukowanie prośby P. J. Smith za Protestanckiemi Dissenterami Irlandskiemi, na co zezwolono, wniósł P. Hobhouse adres podziękowania P. Codrington, officerom i maytkom, którzy znaydowali się w bitwie pod Navarino. Po przełożeniu iednak Ministrów cofnął P. Hobhouse swóy wniosek, i przystąpiono do dziennego porządku. Posiedzenie zakończyło się o 3 kwadransach na godzinę 11tą.

Onegday były u J. K. Mci wielkie pokoie w Windsor, na których, oprócz Wielkiego Admirała i wielu Ministrów znaydowali się także Lord Goderich i P. Wynn. Kapitan Fellowes fregaty Dartmouth, który odznaczył się pod Navarino, był J. K. Mci przez W. Admirała przedstawiony i na rycerzą passowany. P. Beckett mianowany także formalnie został naywyższym woyskowym sędzią. Potem odbył J. K. Mość tayną radę, na którey ułożona została lista tegorocznich szeryfów.

Wczoray odbyła się gabinetowa rada w wydziale spraw zagranicznych.

Kanclerz skarbowy miał onegday długą naradę z Ministrami Peel, Grant, Huskisson i Herries.

Posłaniec stanu Draffen pobiegł w przeszły Wtorek z pismem do Korfu.

Lord Cocharne przybył dnia 12go b. m. o godzinie 1wszey z południa na okręcie Jednoroziec w 28 dniach z Poros do Portsmutu. Przy iego odpłynieniu znaydowało się 8000 ludzi Egipskiego woyska w Morei, które ieśli z głodu umrzeć niechce musi poddać się Grekom. Rzeczony Lord iest tu dziś oczekiwany, odebrać ma 30,000 Fs. i odpłynąć na powrót do Grecyi.

W sali ratuszney dany był we Wtorek koncert na korzyść wychodniów Hiszpańskich i Włoskich, na który sprzedano 1800 biletów.

Okręt Pilades przybył z Vera-Cruz do Plimutu i przywiozł 900,000 piastrów w gotowiznie i 260 serenow Kokczenili. Wartość iego ładunku szacowana iest do 250,000 Fs. Miał on także przywieść do Hawanny znaczne summy dla kupców Hiszpańskich, którzy dawniey w Mexyku mieszkal.

Prezes handlowego komitetu w Kongresie północno-amerykańskim, P. Woodbury, wniosł dnia 9go b. m. do Senatu bil względem przepuszczania wszystkich towarów na podstawie wzaiemności.

List z Kurasao pod dniem 30 Listopada donosi, że oczekiwano tam kilkunastu emigrantów, którzy w skutku odkrytey korrespondencyi z Puerto-Rico postanowili wyśdź do Kurasao. W Kolumbii nastąpiło wiele uwięzień, który los spotkał kilku Xięży. Wyszedł także rozkaz od Jenerała Paeza (który ma chorować) aby z Wenezueli oddalono resztę pozostałych Hiszpanów. W związku z tym spiskiem zostaie znany Naczelnik korpusu Rojalistów i Cisneros, który niedawno otrzymał znaczny zasiłek w ludziach i potrzebach woiennych. Korpus, którym dowodzi i który od kilku lat utrzymuie się w głębi kraiu, stał się teraz śmielszym i czyni podjazdy aż pod Karakas. Boliwar przed swoim odjazdem do Bogota ofiarował Cisnerosowi przebaczenie dla wszystkich iego podwładnych z zapewnieniem posiadanego stopnia, ieśli zechcą wniyść w służbę Kolumbiyską, i inne ieszcze korzyści, skoro z całym korpusem podda się Rządowi Kolumbiyskiemu; lecz nie tylko odrzucił te ofiary, ale nie przestaie niespokoynić Kolumbii, zagraża miastom Kumana i Barcelonie, odpiera wysyłane przeciw niemu woyska i ła-

czy się z naywiększym nieprzyiacielem Kolumbiy, to iest Hiszpaniią, tak, iż Rzeczpospolita nie zdaie się posiadać dosyć siły do powściągnienia tego buntownika. (Głoszą także, iż Admirał Hiszpański Labord popłynąć miał z Hawanny pod brzegi Kolumbii, dla wspierania działań tamecznych Rojalistów).

Z Alexandryi d. 15 Grudnia.

Ciągle panuie tu nayzupełnieysza spokoyność, i Vice-król zapewnił naywyraźniey iż niebędzie przerwaną. Konsulom Europeyskich Mocarstw oświadczył kilkokrotnie, iż ich osoby i własność ich narodów będą iak dawniey szanowane.

Wielu Francuzkich i innych obcych officerów opuściło oddawna obóz pod Abu-Zabal przy Kairze. Pomiędzy niemi znayduią się P. Planat, naczelnik biora inżynierów, wnuk Pułkownika Planat, który w r. 1815 znaydował się na okręcie Bellerofon i towarzyszyć miał Napoleonowi na wyspę S. Heleny, i Pułkownik Costa. Oba popłynęli ztąd do Marselii; sądzą atoli, iż oddalili się tylko za dozwoleniem i wkrótce powrócą.

Z Korfu d. 2 Lutego.

Dnia 16 Stycznia po godzinie 1wszey z północy zawinęła tu fregata Rossyyska Konstanty w 17 dniach z Vurla, a 7 z Eginy, na której znaydował się Ces: Rossyyski Poseł w Stambule, P. Ribeaupierre. Po południu odwiedziły go władze Angielskie i Poseł tegoż narodu P. Stratford-Canning. Warownie miasta powitały go 13 z dział wystrzałami, na które fregata Rossyyska odpowiedziała. D. 21 otrzymał Poseł Rossyyski pozwolenie wysiądzenia na ląd i zaiechał z rodziną swoią przy wystrzałach z dział do pałacu Naczelnego Kommissarza. Dnia 26 Stycznia P. Stratford-Canning otrzymał przez statek Papiezki dawno oczekiwane pismo z Ankony. Burze przecięły z Ankoną związek. Tegoż dnia Ces: Rossyski Poseł odpłynął przy wystrzałach z dział o godzinie 2giey z południa do Tryiestu. D. 30 P. Stratford Canning odpłynął na fregacie Dryada do Ankony.

Dnia 12 Stycznia przybyło tu dwoch offícerow cudzoziemskich w służbie Greckiey będących, były Podpułkownik Francuzki Denzel i Hamburgczyk nazwiskiem Juny; d. 22 przewieść się kazali do Arkarnii, dla dostania się do Dragomestre do Jenerała Church. Vasilady zdobytą przez Grekow została, a Missolonga i Anatoliko są zamknięte, rownie iak Patras; ostatnia twierdza dostaie iednak lądem żywność. Omer-Vrione, dotychczasowy Basza Salony, a teraz Laryssy, Trikali, Lepantu i Karnli, przybył na początku roku zeszłego do Janiny, a teraz udał się do Lepanto.

Dnia 28 Stycznia Lord Naczelny Kommissarz Adam odpłynął niespodziewanie ztąd rzekomo do wysp południowych; towarzyszą mu tymczasowy sekretarz i dwoch tłomaczow poselstwa Angielskiego w Stambule. Jeden z sekretarzow tegoż poselstwa Pan Buchanan, przybył tu w nocy na 1 b. m. z pismem do P. Stratford-Canning, ktore wczoray do Ankony odesłane zostało.

Dnia 22 Stycznia pokazały się przed naszą wyspą dwa woienne Tureckie okręty; wysłana do nich została Angielska korweta, iak sądzą dla zalecenia im, aby się oddaliły. Jakoż zaraz odpłynęły. Ibrahim Basza znayduie się ciągle w Modon i zaopatrywany tam iest obficie żywnością przez Jońskie barki. Baszowie i Bejowie Albanii odebrali rozkaz udania się do Stambułu. — Od nieiakiego czasu niesłychać wcale o rozboiach na morzu;

wszelako przez ostróżność Austryiackie pocztowe statki zasłaniane są przez woienne okręty.

— Dnia 5. —

Dziś około godziny 8 zrana korweta Angielska Wolf zarzuciła kotwice w porcie naszem i wystrzały z dział ogłosiły zaraz powrót Lorda Naczelnego Kommissarza Adam. Jego tymczasowy sekretarz, P. Baynes, który z nim ztąd odpłynął, nie powrócił iednak i iak sądzą udał się albo do Eginy, albo do Alexandryi.

Podług listu z Zante pod dniem 1 b. m. P. Adam przybył pod tę wyspę dnia 30 Stycznia, ale nie wysiadł z korwety, i udał się z dwiema Angielskiemi i iednym Rossyyskim okrętem na morzu ku stronie południowey. Sądzą, że był w Modon i rozmawiał z Ibrahimem Baszą, ztamtąd także P. Baynes udać się miał do Eginy lub Alexandryi.

Wczoray przybył tu w iednym dniu z Zante przewozowy Rossyyski okręt, pod Kapitanem Nikonoff, z 6 należącemi do Rossyyskiego poselstwa w Stambule osobami.

Przybyły dnia 28 Stycznia po 7dniowey z Syra podróży do Zante kupiecki okręt, przywiózł wiadomość, iż na Archipelagu przez potężną burzę 10 kupieckich okrętów rozbitych zostało, a bryg. Lorda Cochrane pod Scio został na brzeg wyrzucony. Tamże przybył dnia 31 parowy Grecki okręt Karteria, który w wodach Patrasu krążył.

TEATR NARODOWY.

Jutro we Czwartek to iest dnia 6 b. m. daną będzie Wielka klassyczna Traiedya w 5 aktach, z dzieiów oyczystych napisana przez L. Kropińskiego: *Ludgarda*, w którey JPani z Pięknowskich Zaleska, iako gość wystąpi po drugi raz na Scenę tuteyszą w roli *Ryxy Królewny Szwedzkiey*.

W następuiącą zaś Niedzielę, to iest dnia 9 b. m. daną będzie wcale nowa, wystawna, Komedya Romantyczna z niemieckiego P. Holbein Dyrektora Nadwornego teatru w München, przetłómaczona w Warszawie w trzech odziałach, iak następuie: *Pierwszy oddział* pod tytułem: *Roża z gor Alpeyskich* odbywa się w Szwaycaryi na Cmentarzu w Schwitz w miesiącu Lipcu 1818 roku. *Drugi oddział* pod tytułem: *Patent* w Paryżu w miesiącu Maiu 1819 roku. *Trzeci oddział* rozwiązuiący całe zdarzenie, pod tytułem: *Szal* odbywa się w Londynie w miesiącu Lipcu 1819 roku. — Na Teatrze Warszawskim, Sztuka ta z powszechnem zadowolnieniem przyiętą była.

Dnia 3 i 4 Lutego 1828 r.

Cena Zbóż różnego gatunku na Targu w Krakowie sprzedawanych.

Korzec	1. Zł.	gr.	2. Zł.	gr.	3. Zł.	gr.	4. Zł.	gr.
— Pszenicy	14	15	14	—	12	—	11	—
— Żyta	12	15	12	—	11	15	11	—
— Jęczmienia	11	6	10	—	9	15	9	—
— Grochu	17	—	16	—	15	—	—	—
— Owsa	7	—	6	24	6	12	6	—
— Jagieł	22	—	21	—	20	—	19	—
— Rzepaku	36	—	35	—	34	—	—	—

LOERYIA KRAIOWA.

W 284 Ciągnieniu dnia 5go Marca 1828 roku w przytomności Osób od Rządu do tego wyznaczonych, wyciągnięte z koła zostały Numera następuiące:

12. 46. 7. 29. 76.

Przyszłe 285 Ciągnienie dnia 12go Marca 1828 r. przypada.

DONIESIENIE.